

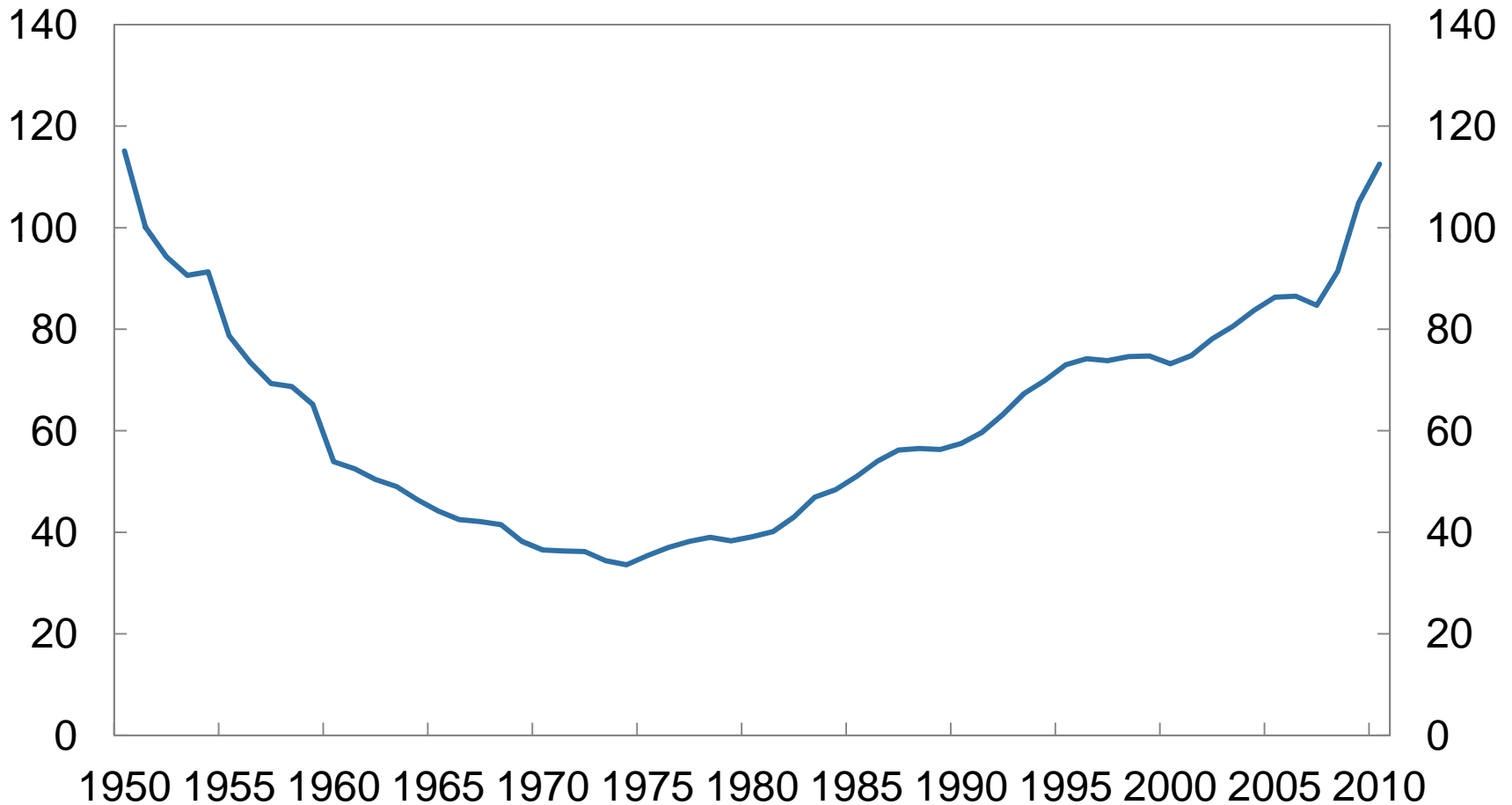
Konjunkturer, kriser og statsfinanser – kan stater bære sine forpliktelser?

Sentralbanksjef Svein Gjedrem

24. september 2010

Statsgjeld i G7-landene

I prosent av BNP. 1950 - 2010

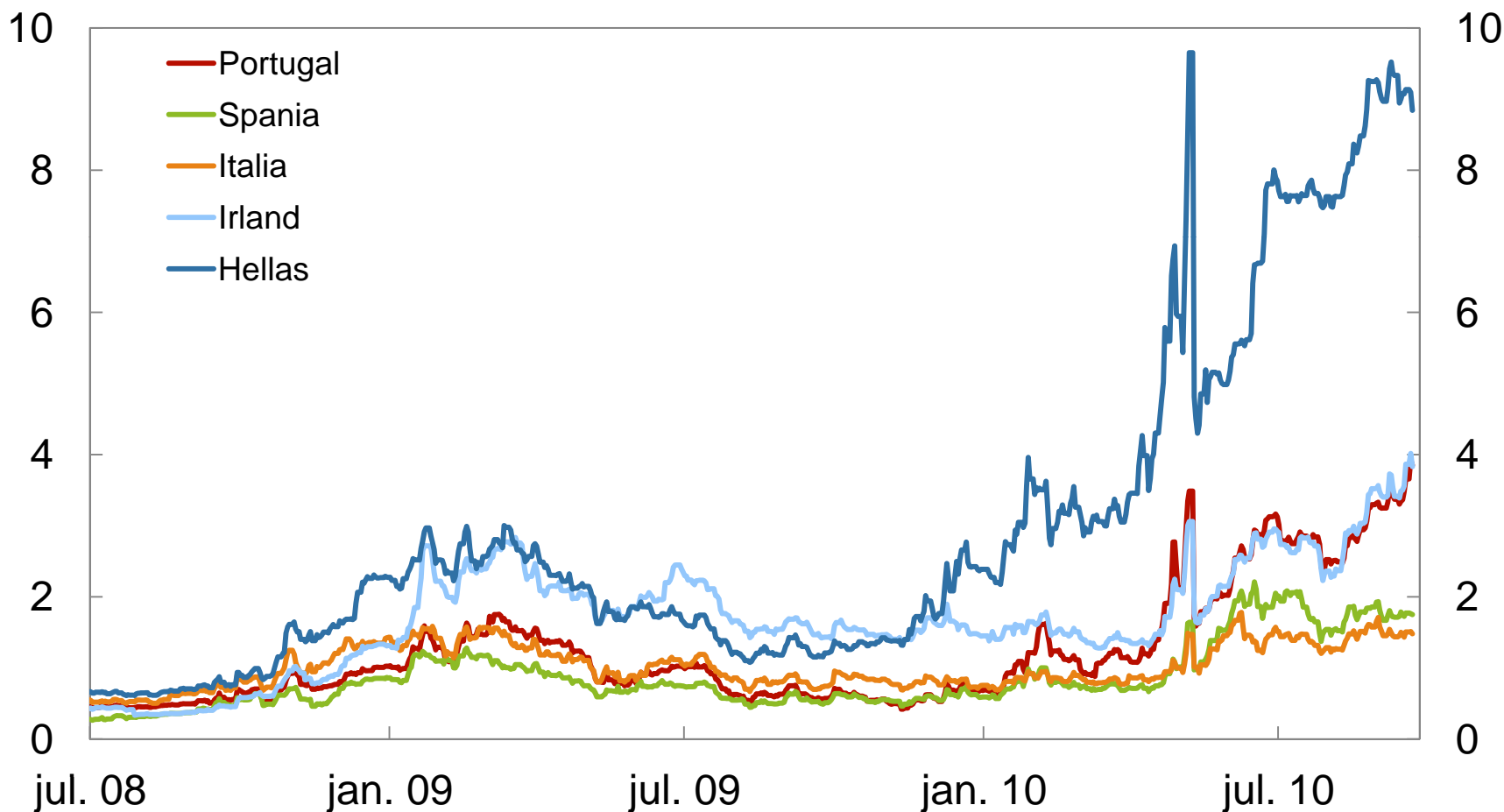

Kilde: IMF Global Financial Stability Report

Statsobligasjonsrenter

Differanse mot Tyskland. Prosentenheter. 10-års løpetid.

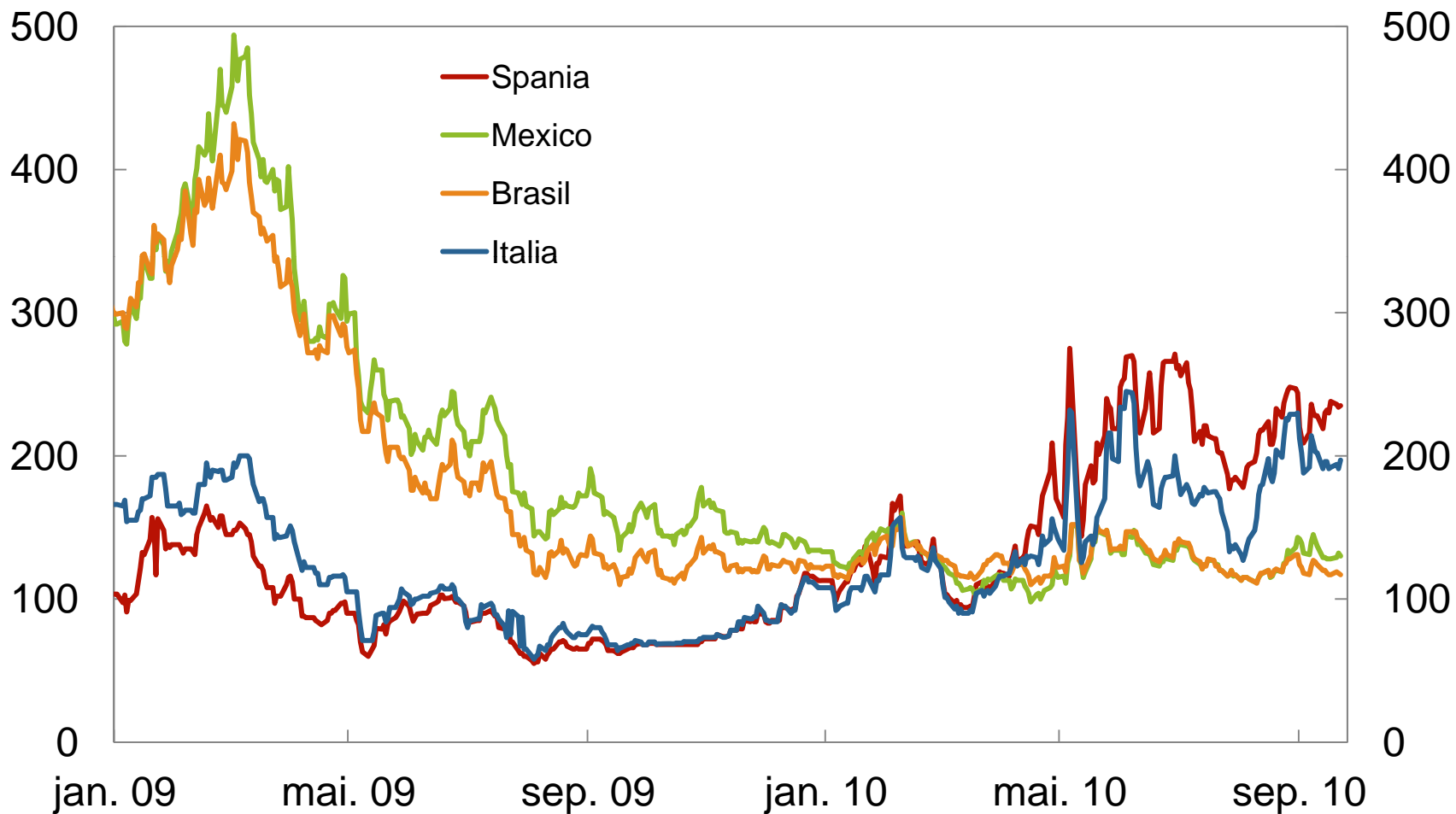
1. juli 2008 – 21. september 2010

Kilde: Bloomberg

Kredittrisiko på statsgjeld

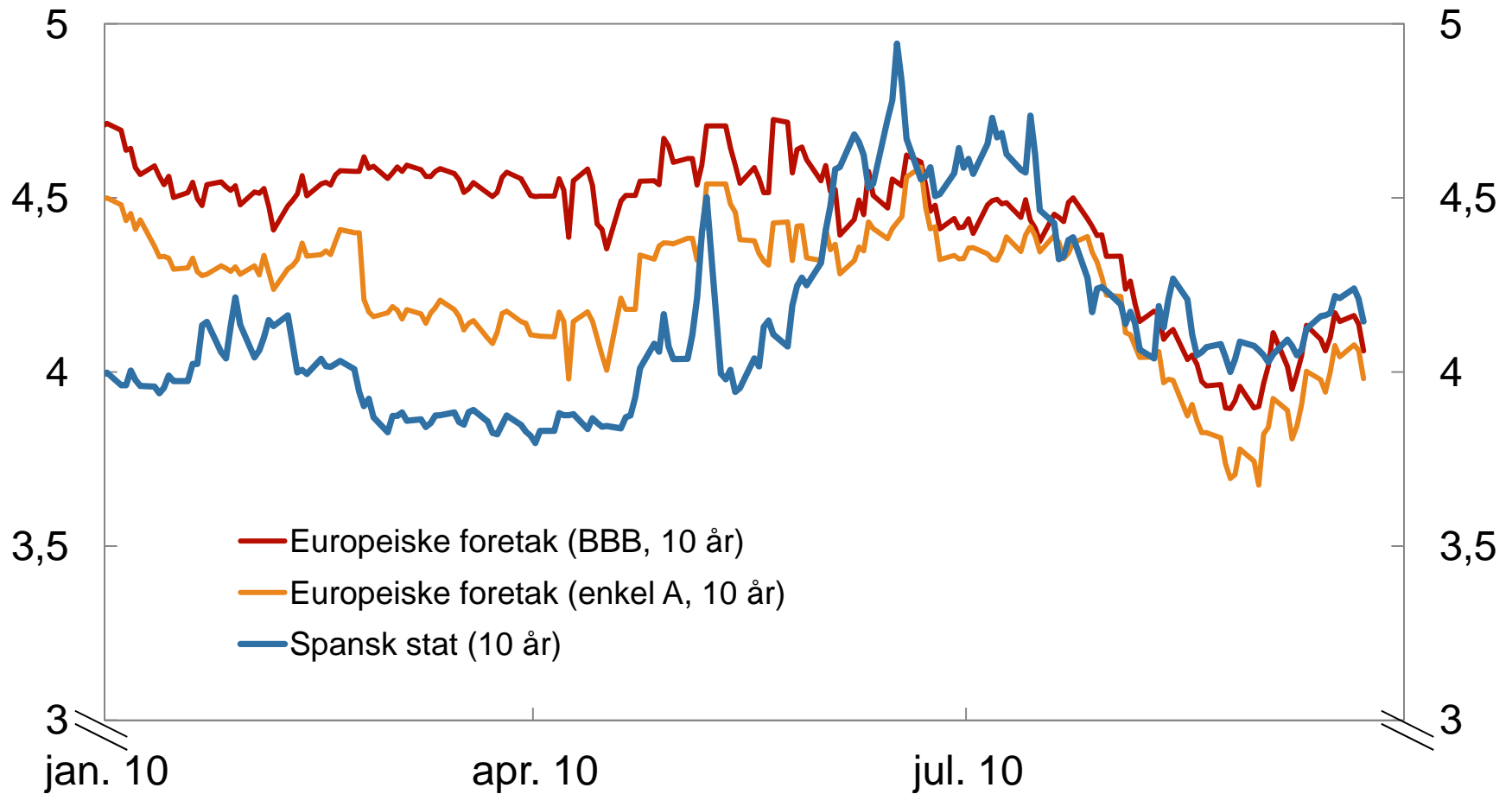
Målt ved 5-års CDS-priser. Basispunkter. 1. januar 2009 – 21. september 2010

Kilde: Bloomberg

Obligasjonsrenter

Prosent. 1. januar 2010 – 21. september 2010

Kilde: Thomson Reuters

Mislighold av statsgjeld

1500 - 1900

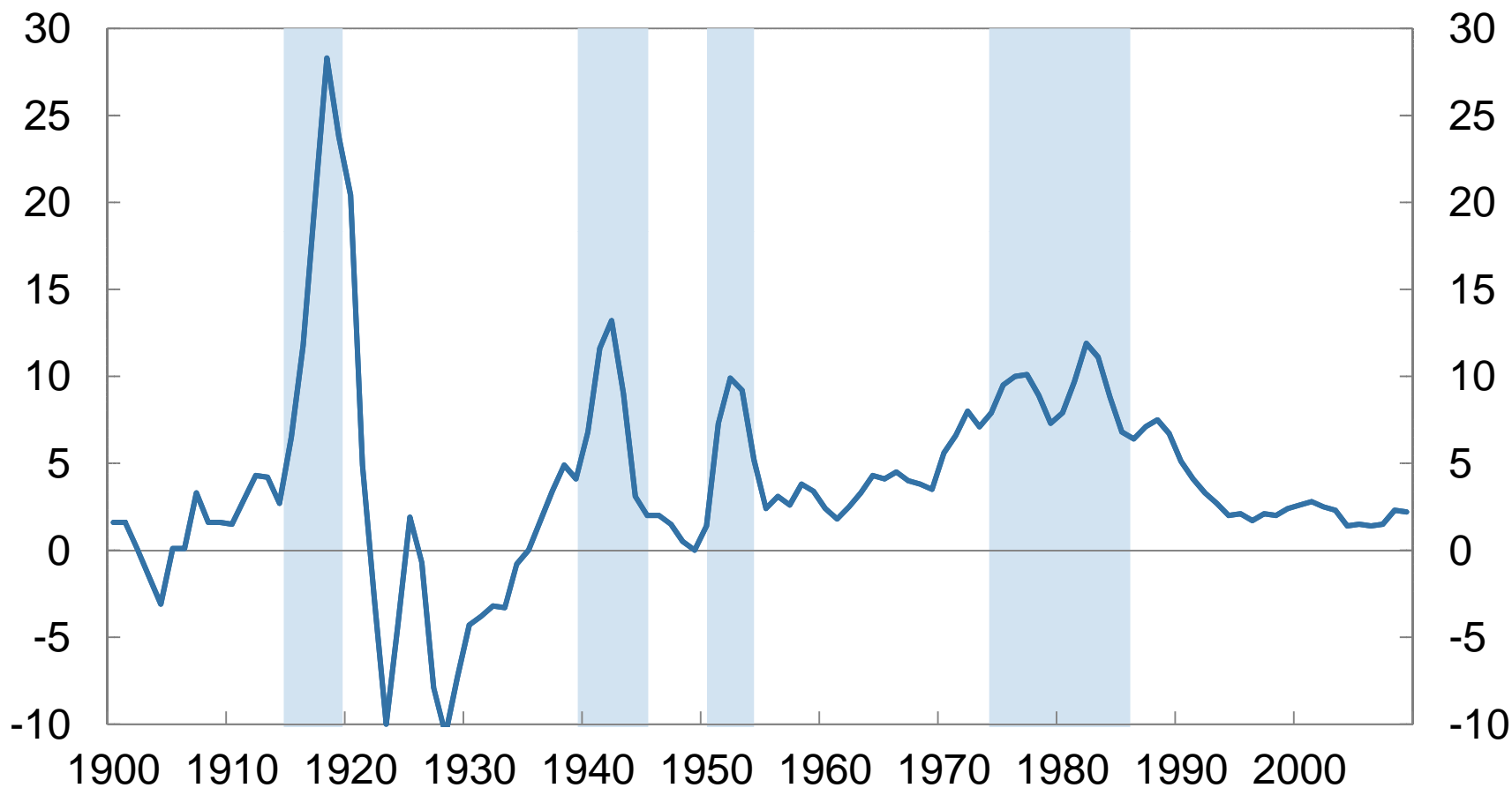
Land	Antall ¹⁾	Året for siste mislighold:
Spania	14	1882
Frankrike	9	1812
Tyske stater	6	1850
Storbritannia	1	1594

1) Omfatter kun mislighold av utenlandske lån

Kilde: Reinhart og Rogoff (2009): "This time is different".

Inflasjon

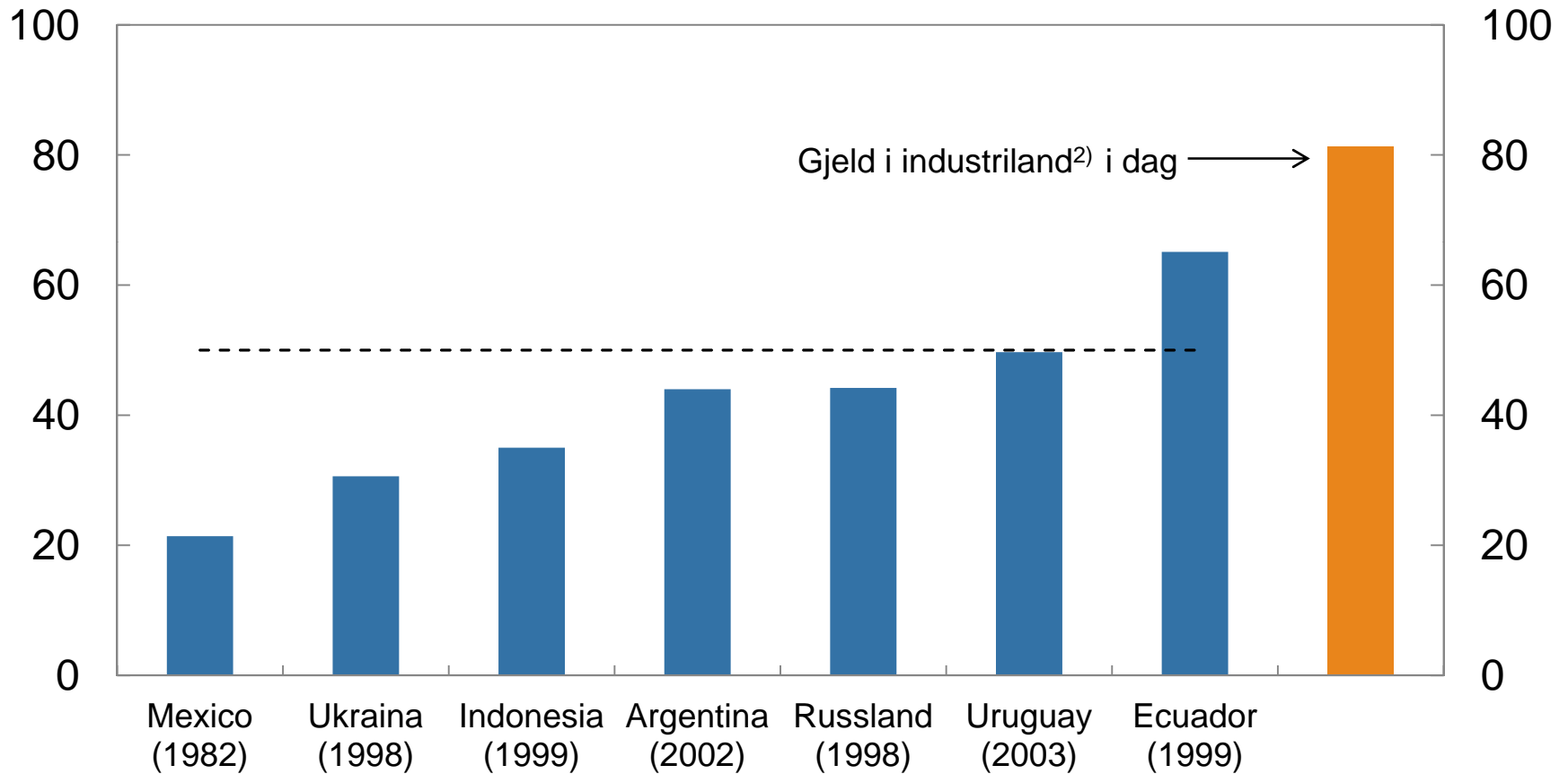
Prosent. 3-års glidende snitt. 1900 - 2009

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Gjeld da staten misligholdt

I prosent av BNP¹⁾

1) Gjennomsnitt for 2 år før mislighold. For industrilandene benyttes gjennomsnittlig gjeld i 2009-10

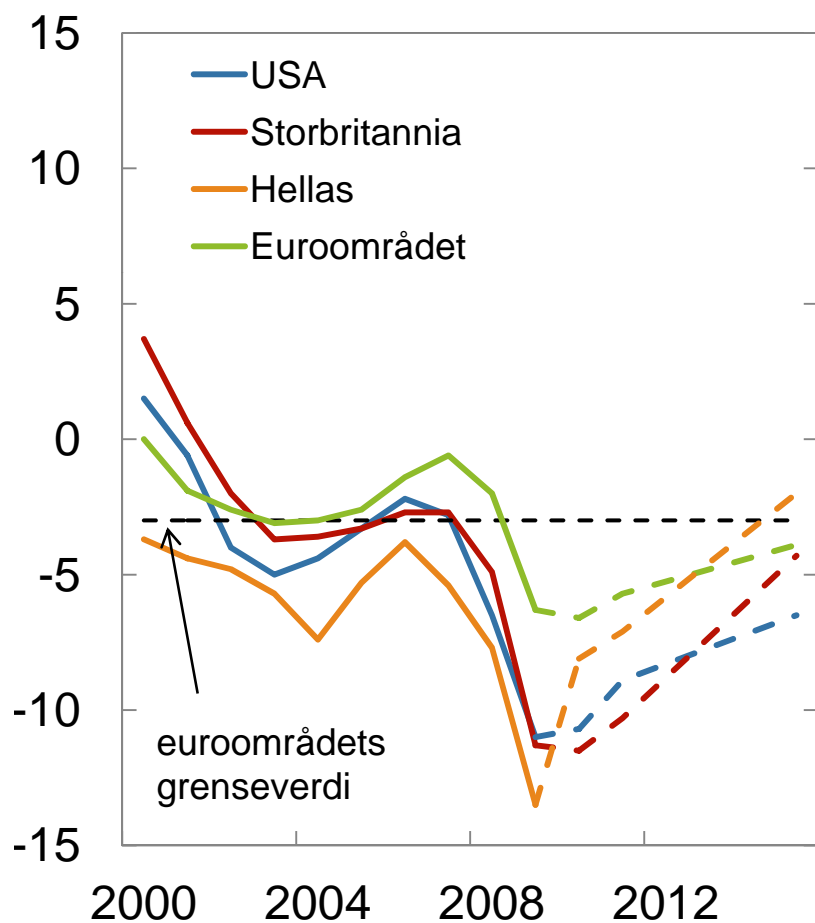
2) Median av Frankrike, Hellas, Irland, Italia, Japan, Nederland, Portugal, Spania, Storbritannia og USA

Kilde: IMF

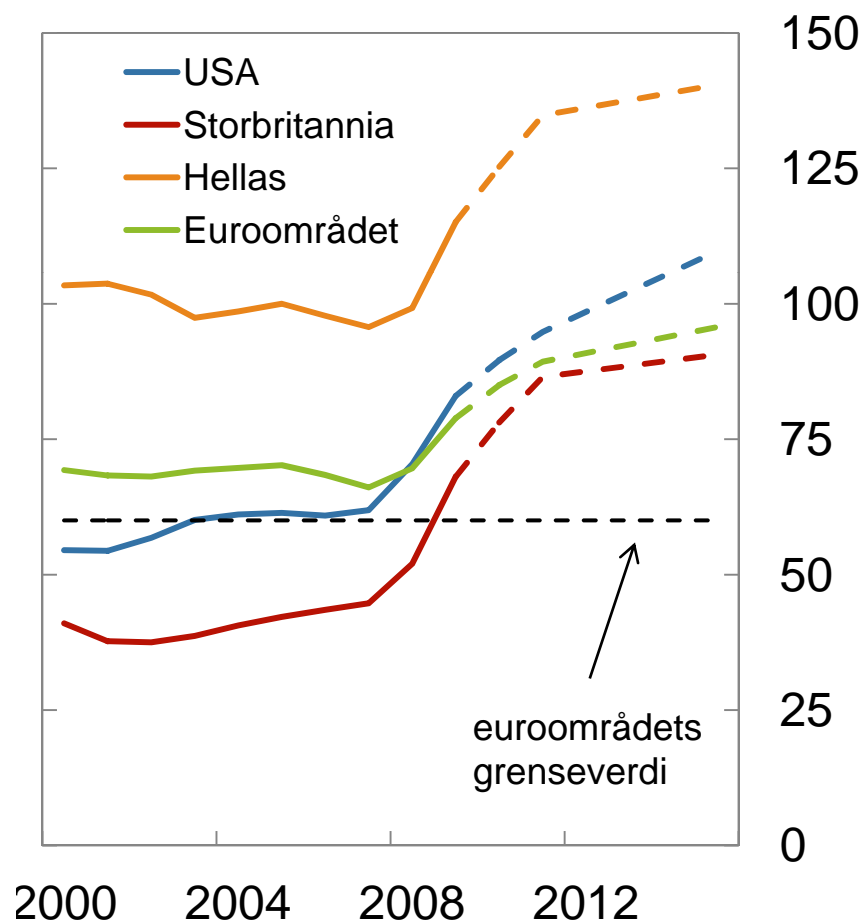
Budsjettbalanser

Prosent av BNP. 2000 – 2015

Gjeld

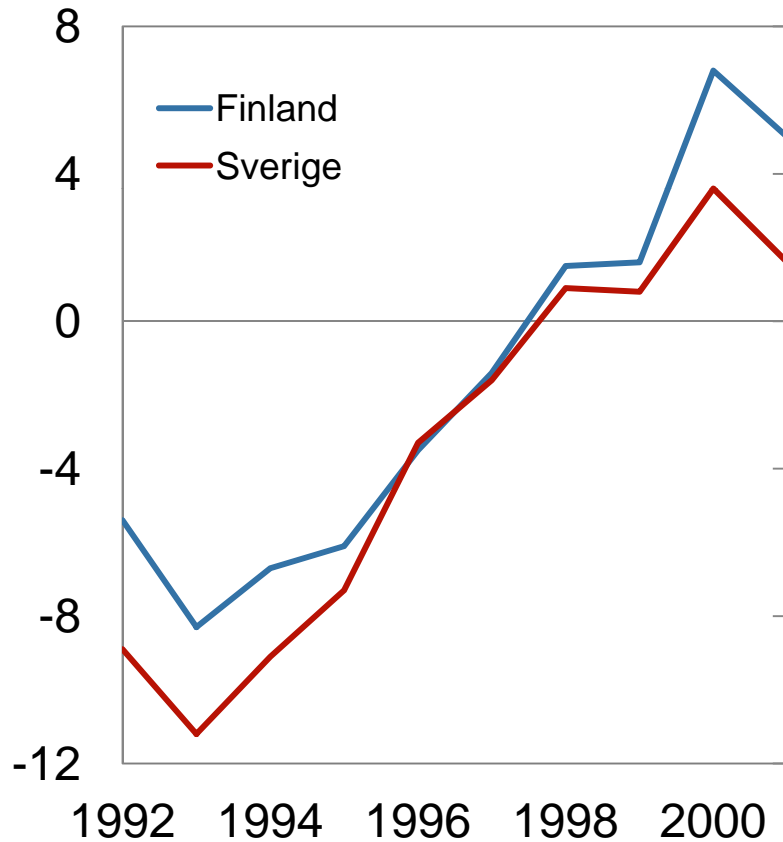
Prosent av BNP. 2000 – 2015

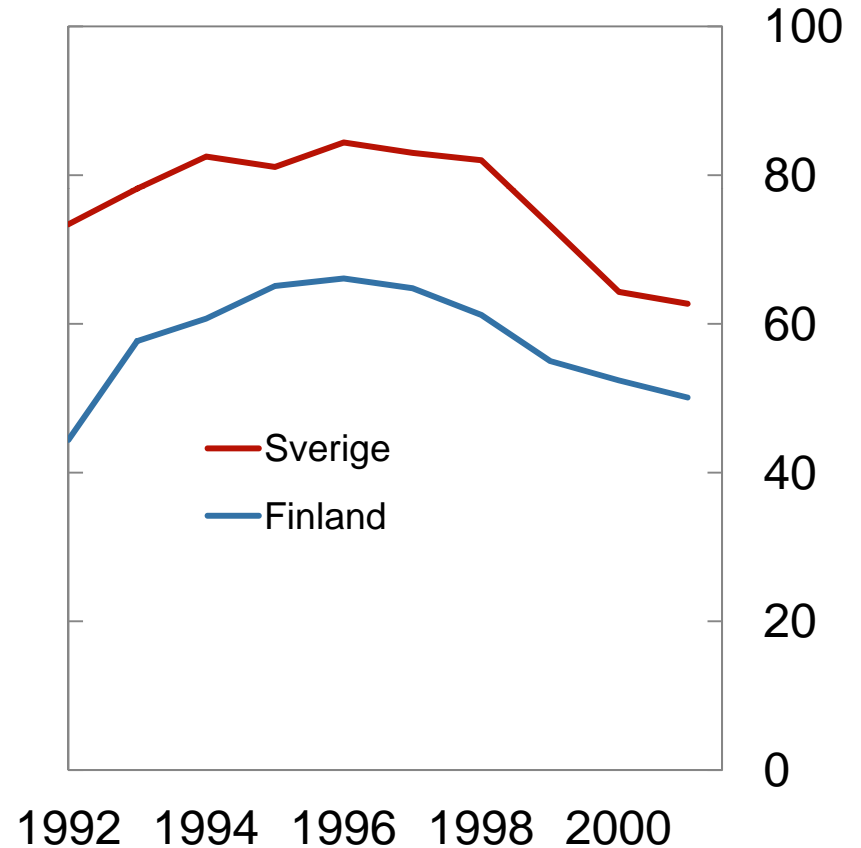
Kilder: OECD Economic Outlook 87, IMF Fiscal Monitor May 2010 og Norges Bank

Sverige og Finland på 1990-tallet

Budsjettbalanser
Prosent av BNP

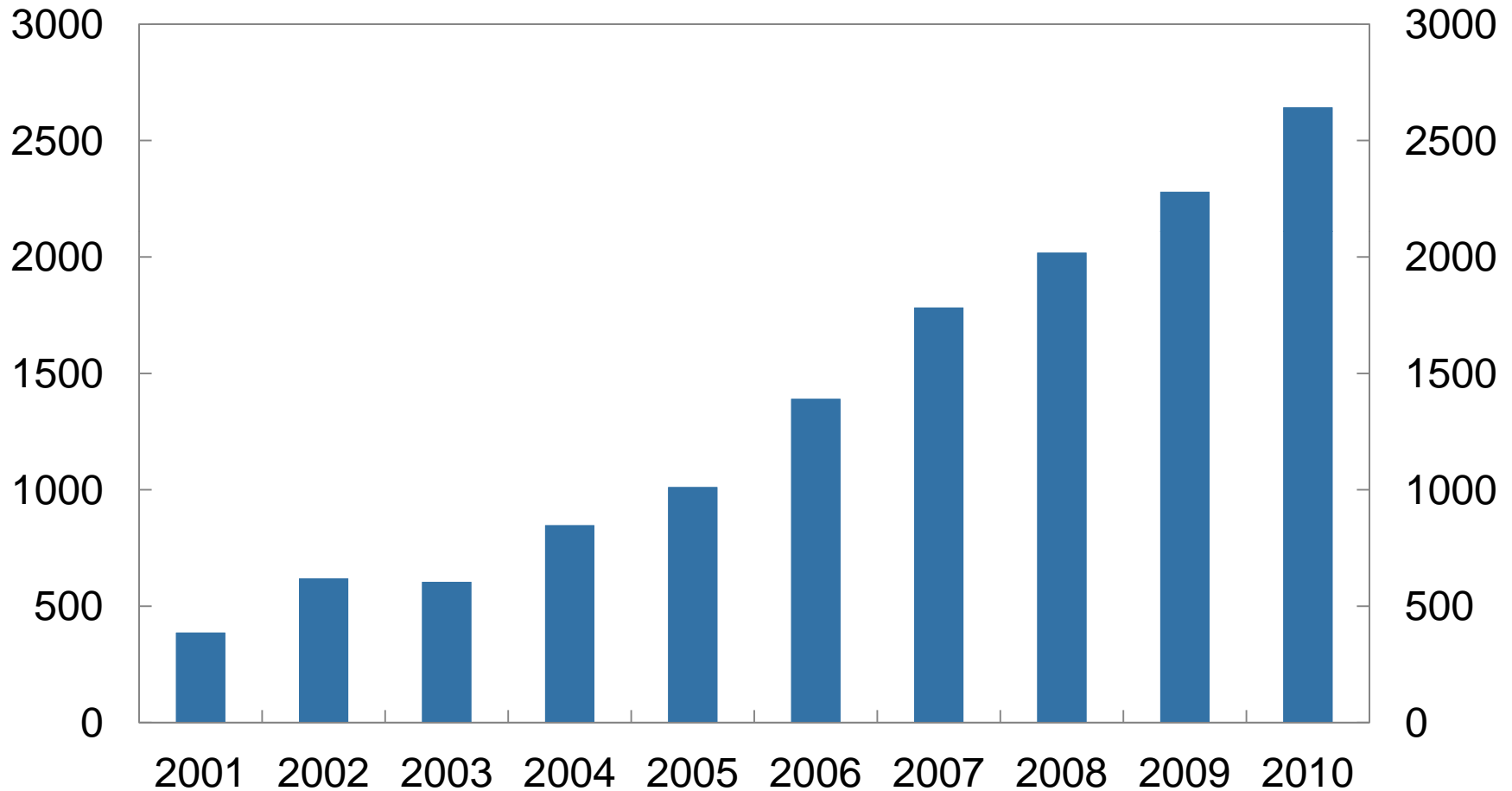
Gjeld
Prosent av BNP

Kilde: OECD

Statens pensjonsfond utland

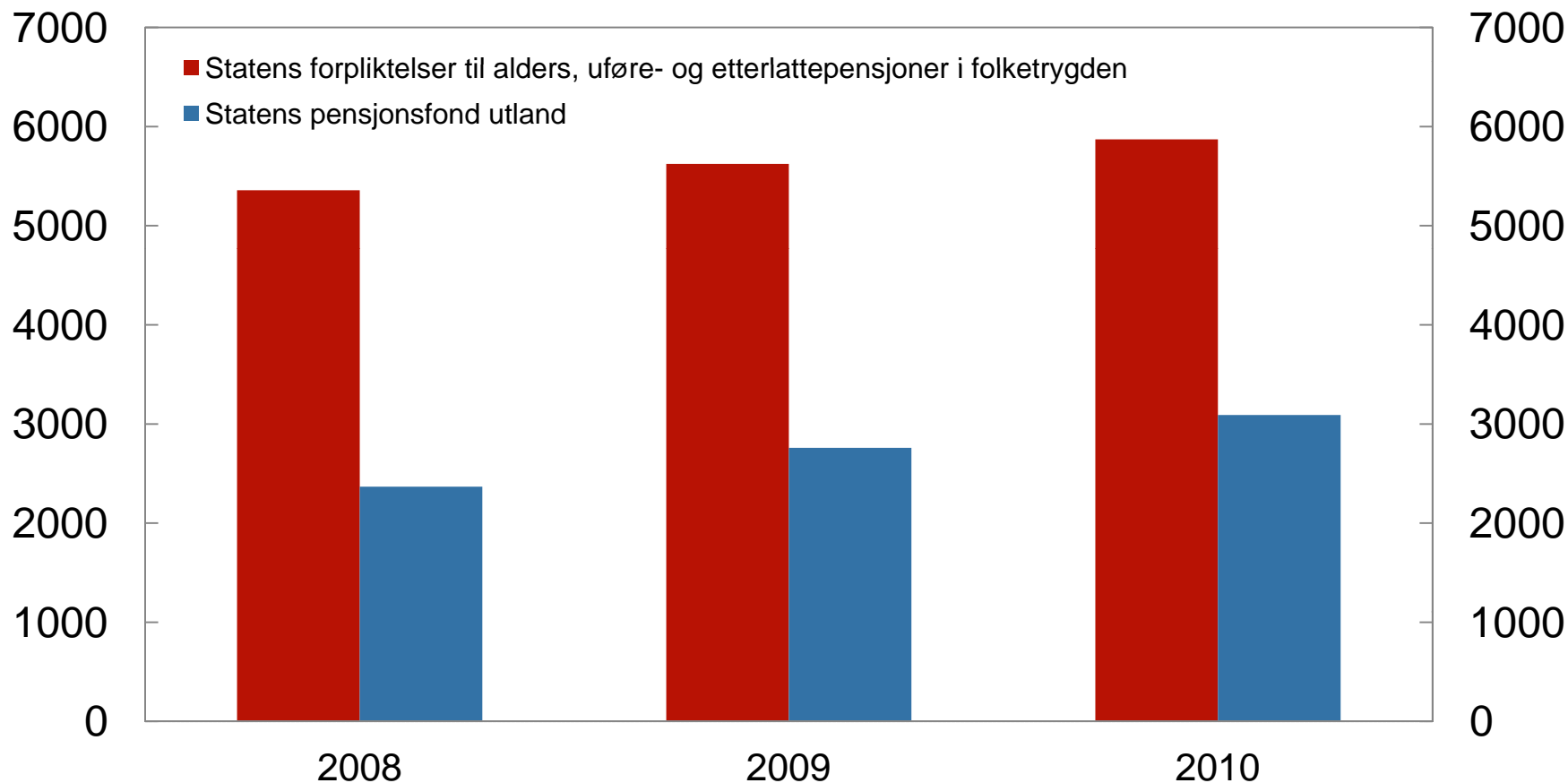
Fondskapitalen ved inngangen til året i milliarder kroner. 2001 - 2010

Kilde: Finansdepartementet (RNB 2010)

Statens pensjonsfond og forpliktelser¹⁾

Milliarder kroner

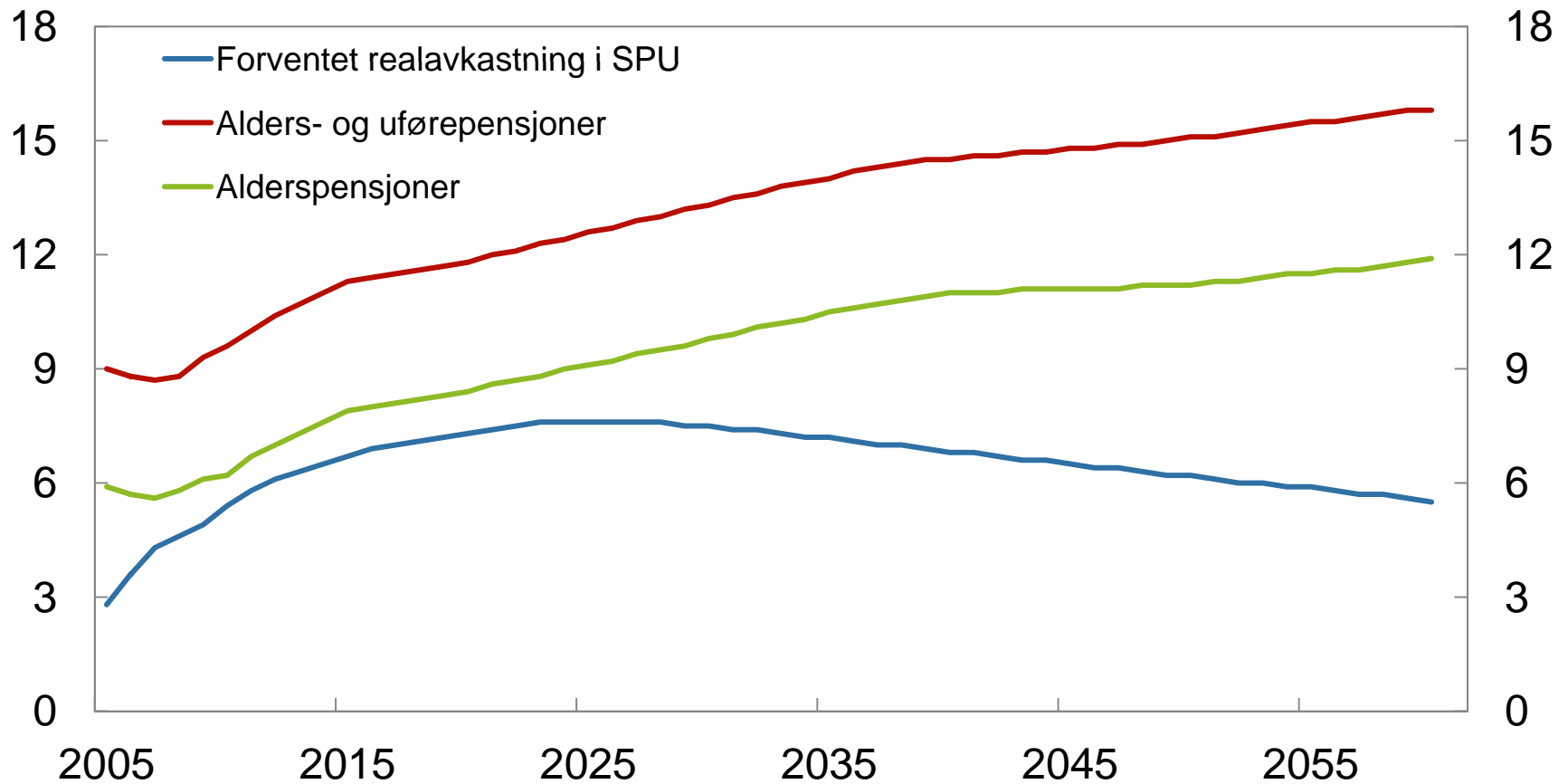

¹⁾ Nåverdien av allerede opptjente rettigheter til framtidige alderspensjonsutbetalinger fra folketrygden. I tillegg kommer statens forpliktelser til uføre- og etterlattepensjoner i folketrygden som anslås til ca. 1100 mrd kr. per år.

Kilde: Finansdepartementet (RNB 2010)

Pensjonsutgifter og forventet fondsavkastning

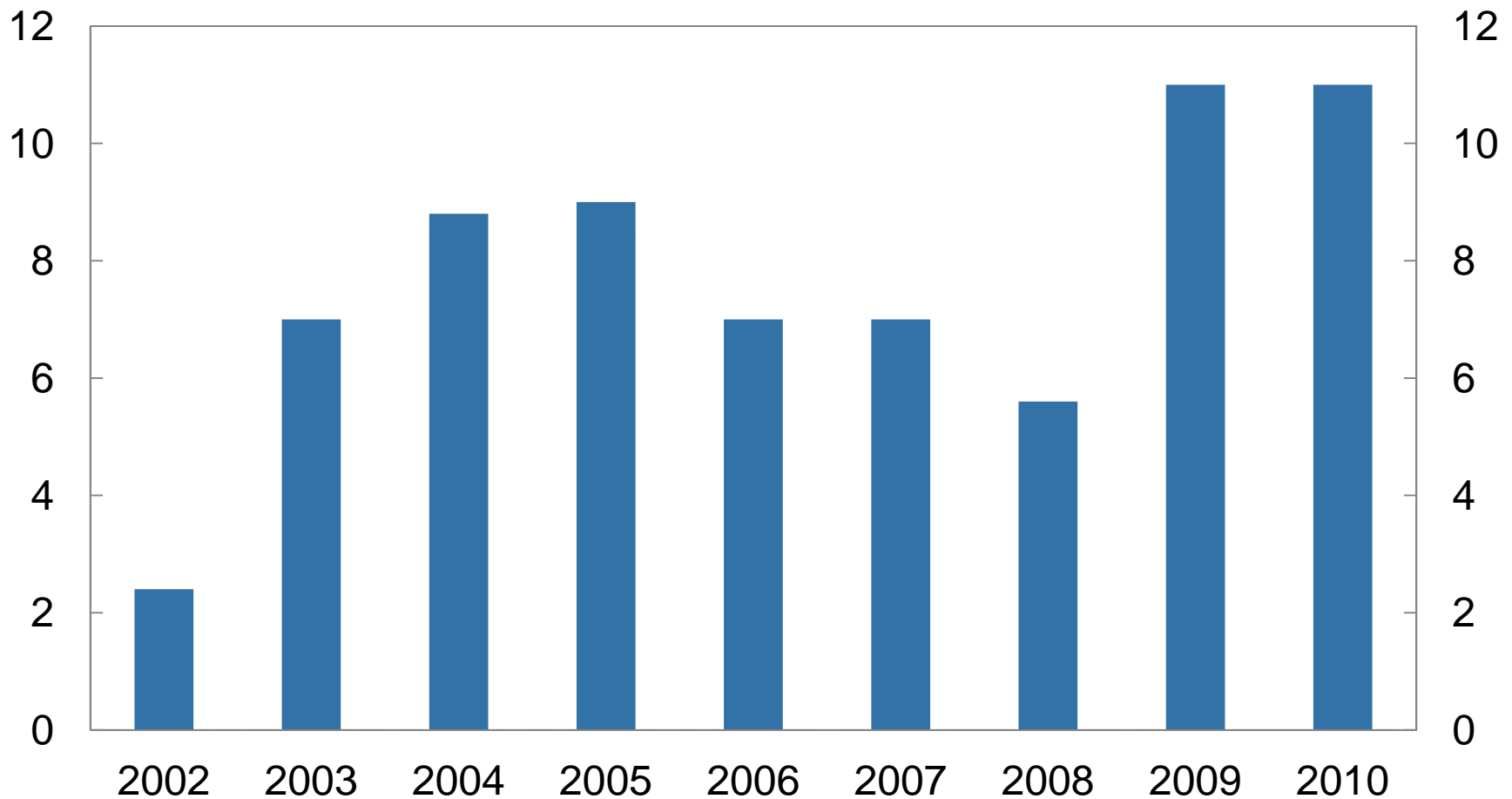
Prosent av BNP for Fastlands-Norge. 2005 - 2060

Kilde: Finansdepartementet (RNB 2010)

Generasjonsregnskap

Anslått innstrammingsbehov i offentlige finanser som prosent av BNP
2002 - 2010

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Statistiske analyser (SA 114)

Konjunkturer, kriser og statsfinanser – kan stater bære sine forpliktelser?

Sentralbanksjef Svein Gjedrem

24. september 2010